Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0252

Invändning mot en delegerad akt: en utvecklingsbana för att minska bidraget till målen för förnybar energi från biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen med hög risk för indirekt ändring av markanvändning

Europaparlamentets resolution av den 8 juli 2026 om kommissionens delegerade förordning av den 10 april 2026 om ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/807 i syfte att införa en utvecklingsbana för att gradvis minska bidraget till målen för förnybar energi från biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen med hög risk för indirekt ändring av markanvändning (C(2026)02306) – 2026/2680(DEA))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens delegerade förordning (C(2026)02306),

– med beaktande av artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor[1], särskilt artikel 26.2 femte stycket och artikel 35.7,

– med beaktande av kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/807 av den 13 mars 2019 om komplettering av direktiv (EU) 2018/2001 vad gäller fastställande av bränsleråvaror med hög risk för indirekt ändring av markanvändning för vilka en betydande utvidgning av produktionsområdet till mark med stora kollager kan observeras och certifiering av biodrivmedel, flytande biobränslen och

[1] EUT L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj.

biomassabränslen med låg risk för indirekt ändrad markanvändning[2],

– med beaktande av artikel 114.3 i arbetsordningen,

– med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för industrifrågor, forskning och energi, och av följande skäl:

A. Genom direktiv (EU) 2018/2001, för att säkerställa att biodrivmedel som medräknas i detta mål ger verkliga klimatfördelar, införs ett ramverk för att hantera risken för indirekt ändring av markanvändning, enligt vilket bränsleråvaror kan klassificeras som bränsleråvaror med hög risk för indirekt ändring av markanvändning.

B. Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/807 fastställde metoden för fastställande av bränsleråvaror med hög risk för indirekt ändring av markanvändning, och i artikel 3 i den förordningen anges uttryckligen att bedömningen ska baseras på uppgifter ”sedan 2008” samt fastställs ett tröskelvärde för utvidgning till mark med stora kollager på 10 % för att en bränsleråvara ska klassificeras som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning. När kommissionen tillämpade denna metod och detta referensår fann den i sin rapport från 2019 att sojabönans andel av utvidgningen till mark med stora kollager var 8 %, dvs. lägre än det gällande tröskelvärdet, vilket innebar att sojabönor inte klassificerades som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning.

C. Indonesien och Malaysia ansökte om tvistlösning hos WTO (DS593 och DS600) där de ifrågasatte unionens ram för indirekt ändring av markanvändning, särskilt klassificeringen av palmolja som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning och certifieringsförfarandet för låg risk för indirekt ändring av markanvändning. WTO-panelen gick i sitt avgörande i januari 2025 i huvudsak på unionens linje men identifierade specifika överträdelser, nämligen underlåtenheten att uppdatera vetenskapliga uppgifter i tid, brister i certifieringsförfarandet för låg risk för indirekt ändring av markanvändning samt underlåtenhet att anmäla åtgärder på ett korrekt sätt. Panelen fann brister i unionens förfaranden och inte i unionens val av vilka grödor som ska klassificeras som grödor med hög risk för indirekt ändring av markanvändning.

D. I den delegerade akten har sojabönor, på grundval av uppdaterade vetenskapliga uppgifter, lagts till i förteckningen över bränsleråvaror med hög risk för indirekt ändring av markanvändning tillsammans med palmolja. Det innebär att sojabaserad biodiesel skulle fasas ut helt och hållet från att räknas med i EU:s mål för förnybar energi

---

2 EUT L 133, 21.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/807/oj.

senast 2030.

E. Parlamentet har inga invändningar mot utfasningen av palmolja, där klassificeringen som bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning vilar på vetenskapligt robusta och obestridda grunder, och inte heller mot korrigeringen av bristerna i certifieringsförfarandet för låg risk för indirekt ändring av markanvändning, som båda är lämpliga åtgärder som svar på WTO-panelens avgörande och bör bibehållas i varje reviderad delegerad akt.

F. Klassificeringen av sojabönor som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning i den delegerade akten bygger på uppdaterade vetenskapliga uppgifter där man i stället för att använda 2008 som referensår, såsom fastställs i artikel 3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/807, har ändrat observationsperioden till 2014. Denna ändring av referensår krävdes inte enligt WTO-panelens avgörande, som snarare gällde aktualiteten hos uppgiftsuppdateringar än valet av referensår. Om man skulle tillämpa det ursprungliga referensåret 2008, så som den befintliga rättsliga ramen kräver, skulle sojabönans andel av utvidgningen till mark med stora kollager högst sannolikt ligga kvar under tröskelvärdet på 10 % och sojabönor skulle därför inte klassificeras som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning.

G. De uppdaterade vetenskapliga uppgifter som ligger till grund för klassificeringen av soja tar inte hänsyn till metoder med dubbelodling vid odling av sojabönor, där soja odlas som en andra gröda på mark som redan använts för en primär gröda under samma kalenderår. Denna brist i fråga om metoder får till följd att utvidgningen av sojabönans produktionsområde överskattas och följaktligen att sojabönans beräknade andel av utvidgningen till mark med stora kollager förstoras upp.

H. Den risk för indirekt ändring av markanvändning som är förknippad med sojaodling är geografiskt koncentrerad till den sydamerikanska produktionen. Sojaodling inom unionen orsakar inte den avskogning eller markomvandling som ramen för indirekt ändring av markanvändning har till syfte att motverka. Kommissionen har inte lagt fram några bevis som visar att sojaodling inom unionen orsakar indirekt ändring av markanvändning. I avsaknad av sådana bevis finns det ingen tillräcklig vetenskaplig grund för att klassificera sojabönor som produceras i unionen som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning. Att tillämpa en globalt odifferentierad klassificering av sojabönor, oavsett deras geografiska ursprung, som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning är oproportionerligt och gör att unionens producenter belastas för utsläpp från ändrad markanvändning som de inte bär något ansvar för.

I. I kommissionens vision för jordbruk och livsmedel betonas behovet av att skapa ett mer självförsörjande proteinsystem i unionen. Unionen producerar endast cirka 6 % av de sojabönor som den konsumerar, vilket gör att unionen är starkt beroende av import. Kommissionens aviserade proteinplan för EU och de uttalade målen i denna, tillsammans med målen för öppet strategiskt oberoende, syftar framför allt till att utöka den inhemska sojaodlingen så att detta beroende minskar. Marknaden för biodrivmedel utgör en viktig ekonomisk drivkraft för sojaodlingen i unionen och för unionens sojakrossningssektor. Klassificeringen av sojabönor som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning undanröjer det marknadsincitamentet och går stick i stäv med målen i EU:s proteinplan och unionens mål för strategiskt oberoende.

J. Sojakrossning ger både sojamjöl, som är huvudingrediensen och en essentiell källa i protein som används i djurfoder, och sojabönolja, som endast utgör cirka 20 % av sojabönan och används bland annat som biobränsleråvara. Den främsta ekonomiska drivkraften för sojaodling och bearbetning av sojabönor är efterfrågan på sojamjöl till djurfoder snarare än användningen av sojaolja i biodrivmedel. Att hävda att sojaodlingens utvidgning främst beror på att sojaolja används i biodrivmedel ger därför en felaktig bild av sektorns ekonomiska verklighet och en överskattning av den påverkan som sojabiodiesel har i fråga om indirekt ändring av markanvändning. Devalveringen av sojaolja genom förlusten av marknaden för biodrivmedel kommer att försämra marginalerna inom krossningssektorn och minska den inhemska sojakrossningens ekonomiska bärkraft. Unionen skulle då tvingas ersätta upp till 4,8 miljoner ton inhemskt producerat sojamjöl med import från tredjeland, vilket skulle leda till ökat importberoende av protein, ökade foderkostnader och flytt av värdeskapande industriell verksamhet utanför unionen. De uppskattade ekonomiska konsekvenserna för sektorn motsvarar förluster på cirka 36 miljoner EUR för unionens sojaodlare, 120 miljoner EUR för unionens krossningsanläggningar och upp till 1,3 miljarder EUR för unionens biodieselindustri.

K. Sojabönor är en kvävefixerande gröda som minskar beroendet av kemiska kvävegödselmedel och bidrar positivt till växelbruk och markhälsa. Att motverka EU:s sojaodling skulle öka unionens beroende av importerade kemiska gödselmedel, i strid med unionens mål om resiliens i försörjningskedjan för gödselmedel som har blivit mer akuta i och med försörjningsavbrotten till följd av Rysslands invasion av Ukraina.

L. I given för en ren industri efterlyses en konkurrenskraftig, fossilfri industriell ekonomi som stöds av ett brett och diversifierat utbud av rena bränslen och bränsleråvaror. Att minska utbudet av tillgängliga råvaror för biodrivmedel genom att ta bort sojabönor begränsar unionens försörjningsbas för utfasningen av fossila bränslen inom

transportsektorn, ökar prisvolatiliteten och sårbarheten i försörjningen samt är oförenlig med den teknikneutrala och försörjningstrygga strategi som krävs för unionens konkurrenskraftsmål.

M. I konkurrenskraftskompassen identifieras minskningen av strategiskt beroende och förstärkningen av unionens industriella kapacitet och förädlingskapacitet som centrala prioriteringar för unionen. Genom att klassificera sojabönor som bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning ökar man, snarare än minskar, unionens strategiska beroende inom både protein- och biodrivmedelsindustrin.

1. Europaparlamentet invänder mot kommissionens delegerade förordning.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och informera den om att den delegerade förordningen inte kan träda i kraft.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål lägga fram en omarbetad delegerad akt där hänsyn tas till följande rekommendationer:

   a) Sojabönans status avseende risk för indirekt ändring av markanvändning bör fastställas på grundval av uppgifter ”sedan 2008”, såsom uttryckligen krävs enligt artikel 3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/807, och klassificeringen av sojabönor som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning bör ses över mot bakgrund av denna korrigerade metod. Om sojabönans andel av utvidgningen till mark med stora kollager, på grundval av uppgifter sedan 2008, hamnar under det tröskelvärde på 10 % som fastställts inom den befintliga ramen, bör sojabönor inte klassificeras som en bränsleråvara med hög risk för indirekt ändring av markanvändning i den reviderade akten.

   b) Metoden bör uppdateras för att ta full hänsyn till metoder med dubbelodling vid odling av sojabönor, så att utvidgningen av sojabönans produktionsområde och den beräknade andelen av utvidgningen till mark med stora kollager på ett korrekt sätt återspeglar den verkliga dynamiken vid ändrad markanvändning.

c) För sojabönor som produceras inom unionen, eller i tredjeländer med likvärdiga och verifierade normer avseende övervakning av markanvändning och avskogning, bör det föreskrivas att dessa ska kunna erkännas som bränsleråvara med låg risk för indirekt ändring av markanvändning, med påföljande undantag från utfasningsbanan, på grundval av att sådan produktion inte driver på den ändrade markanvändning som ramen för indirekt ändring av markanvändning är avsett att motverka.

d) Parlamentet bekräftar att det inte invänder mot utfasningen av biodrivmedel baserade på palmolja eller mot korrigeringen av bristerna i certifieringsförfarandet för låg risk för indirekt ändring av markanvändning, vilka utgör lämpliga och nödvändiga åtgärder som svar på WTO-panelens avgörande och bör behållas i varje reviderad delegerad akt.

4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.